

Ekološki dizajn peći rješenje je za smanjenje onečišćenja zraka koje sada nastaje grijanjem na drva, rekli su sudionici okruglog stola održanog na EU-ovom zelenom tjednu, no zamjena starih uređaja ne ide lako.

Ekološki dizajnirane peći troše tijekom proizvodnje manje energije i resursa, stvaraju manje otpada i zagađenja te ne sadrže opasne materijale. Uz to stvaraju nova tržišta sekundarnih sirovina i otvaraju nove poslovne prilike i radna mjesta.

Stare uređaje je teško učiniti "čistima", što se obično pokušava ugradnjom filtera, jer su za to potrebni stručni ljudi koji se ne bave samo uređajima već i dimnjacima i imaju brojna nova tehnička znanja.

Da zamjena starih peći novima ne ide lako pokazuje primjer talijanske regije Lombardije. "Ponudili smo vlasnicima novčanu naknadu, ali nije bilo jednostavno čak niti tada", rekao je Guido Lanzani, voditelj odjela za kvalitetu zraka iz agencije za zaštitu Lombardije.

Moderne eko peći su dva do tri puta skuplje od običnih i cijena im u Hrvatskoj u rasponu od šest do 12 tisuća kuna.

Kupci u početku trebaju izdvojiti veći iznos za kvalitetniji uređaj koji će im, ako ga budu ispravno koristili, kroz vrijeme stvarati uštede, izjavio je Hini Ivan Mikša, vlasnik zagrebačke tvrtke koja prodaje eko peći.

Stručnjaci već dugo ističu da održivo korištenje prirodnih i obnovljivih sirovina uz energetski učinkovite sustave grijanja pomaže postići zahtjevne klimatske ciljeve s niskim emisijama.

Ogrjevno drvo postaje sve popularnije zbog brojnih prednosti u odnosu na druge energente - lož ulje, struju ili plin. Drvo je lokalna sirovina, jeftinija od ostalih, stvara posebnu atmosferu u domu i ekološki je prihvatljivo.

Loženje kvalitetnog, suhog, bjelogoričnog drveta ne izaziva štetne utjecaje kao izgaranje fosilnih goriva koja izgaranjem u zrak emitiraju brojne štetne tvari. Drvo prilikom izgaranja ispušta jednaku količinu ugljikovog dioksida kao i kada se prirodno razgrađuje u šumi ili jednaku količinu koju je tijekom rasta preuzelo iz atmosfere, ističu stručnjaci.

U prilog grijanju na drva ide i to što je, zbog mogućnosti obnavljanja šumskih površina, cijena niža od ostalih načina grijanja. Sve se više potiče i korištenje drvenih peleta koji se prešaju iz čiste, nekontaminirane drvne piljevine, bez ikakvih kemijski vezivih sredstava, a sadrže i vrlo nisku razinu vlage.

Novije peći i kamini daju više topline spaljujući drvo bez puštanja puno onečišćenja natrag u zrak. To je posebno važno za gradove, ali i mjesta u planinskim dolinama gdje se zagađeni zrak zadržava nisko duže vrijeme.

No, kada se radi o loženju vatre na otvorenom, poput roštiljanja, ono izaziva veliko zagađenje radi sitnih čestica čađe koje mogu pogoršati zdravstvene probleme, prvenstveno na plućima i

srcu i svakako ne pridonosi usporavanju klimatskih promjena, ističu ekološki stručnjaci.

Stari uređaji pogoršavaju problem, a novi pridonose njegovu rješenju, složili su se sudionici virtualnog skupa EU-ovog Zelenog tjedna koji se održavao prošli tjedan.

Političari, stručnjaci i aktivisti razgovarali su o najboljim praksama, tehnološkim poboljšanjima, potrebama potrošača i novim regulativama za smanjenje onečišćenja zraka.

Upozorili su na ozbiljan utjecaj onečišćenja na ljudsko zdravlje i okoliš, posebno u gusto naseljenim područjima gdje su emisije najveće. Zagađenje zraka smatra se drugom po redu prijetnjom nakon klimatskih promjena, naglasili su sudionici.

"Treba podizati svijest o zagađenju i educirati javnost o pravilnom korištenju peći i važnosti ispravnog načina upotrebe ogrjevnog drva", rekao je Patrick Huth, koordinator projekta Clean heat (Čista toplina) kojemu je cilj značajno smanjenje čestica i čađe uzrokovanih privatnim izgaranjem drva.

Da bi poticali tehnologiju s niskim emisijama, Clean Heat je pokrenuo novu ekološku oznaku za peći na drva koja je dostupna od siječnja 2020. No, na tržištu trenutno nema peći koje udovoljavaju izuzetno visokim zahtjevima među kojima je i potreba što veće automatizacije, stoji na internetskim stranicama projekta.

Mikša kaže da je odgovornost za onečišćenje velikim dijelom na korisniku koji odlučuje koje drvo će koristiti, kako će ložiti i hoće li ispravno održavati sustav grijanja. No, drži i da je važno kako države reguliraju tržište.

"U Hrvatskoj se, bez obzira na članstvo u EU, još uvijek prodaju zastarjeli tipovi uređaja koji se uvoze iz zemalja koje ne prate najviše standarde u proizvodnji", rekao je Mikša i istaknuo primjer Češke koja je zabranila proizvodnju uređaja koji imaju slabo iskorištenje, zagađuju okoliš, gutaju mokra drva i razno smeće koje korisnici ponekada u njima spaljuju.

Rein Gelten, glavni tajnik europske udruge proizvođača uređaja za grijanje CEFACD, izjavio je na panelu EU-ovog zelenog tjedna da se površine pod šumama u brojnim europskim državama povećavaju velikom brzinom, pa nema smisla graditi nuklearne elektrane ili uvoziti plin iz Rusije ako postoji mogućnost korištenja vlastitih resursa.

(Hina)

Kako se grijati na drva i čuvati okoliš? Rješenje su ekološke peći

Kategorija: MAGAZINAžurirano: Nedjelja, 13 Lipanj 2021 08:56

Objavljeno: Nedjelja, 13 Lipanj 2021 08:56

